

Ugnius Budvydas

Raudonėnų piliakalnio su gyvenviete (2045) apsaugos zonos, Jurbarko r. sav., Raudonėnų km.

Plento g. 18, 2013 m. žvalgomųjų archeologinių tyrimų

ATASKAITA

Trakai

2013

TURINYS

1. Įvadas	2 p.
2. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai	2-4 p.
3. Išvados	5 p.
4. Brėžiniai	6-9 p.
5. Tyrimų nuotraukos	10-13 p.
6. Priedai (tyrimų projektas, leidimas)	14-22 p.

ĮVADAS

2013 m. rugpjūčio mėnesį buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai Raudonėnų piliakalnio su gyvenvieta (u. k. 2045) vizualinės apsaugos zonoje (2045), Jurbarko r. sav., Raudonėnų k., Plento g. 18, km. Raudonėnų piliakalnis yra įrengtas tarp Rožupės ir Raudonės upelių esančio kyšulio rytiniame gale. Iš šiaurės ir rytinės pusės piliakalnį juosia Rožupės upelis, iš pietų – Raudonės upės slėnis, iš vakarų prieina gretima aukštuma. Į pietvakarius nuo piliakalnio esančioje aukštumoje, palyginti lygiame lauke, yra piliakalnio gyvenvietė. Ji 250 m ilgio šiaurės rytų – pietvakarių kryptimi ir iki 150 m pločio. Piliakalnis datuojamas I t. viduriu – XIII a.

Sklypas priklausantis pil. Andriui Juodriui yra 1277 m² dydžio, jo šiaurės vakarinė riba ribojasi su Raudonėnų piliakalnio senovės gyvenvieta (žr. brėž. Nr. 1, 2). Ateityje šiame sklype planuojama statyti gyvenamuosius bei ūkinius pastatus. Dėl šios priežasties buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, kuriais siekta nustatyti ar šiame sklype nėra susiformavęs archeologinių požiūriu vertingas kultūrinis sluoksnis, nustatyti jo chronologiją, surinkti archeologinius radinius. Tyrimų užsakovas Andrius Juodrys. Archeologiniai žvalgomieji tyrimai pradėti 2013 m. rugpjūčio mėn. Darbus vykdė archeologas U. Budvydas, pagal patvirtintą programą bei 2013 08 27 Kultūros paveldo departamento išduota leidimą Nr. LA-287. Tyrimuose dalyvavo archeologas V. Juškaitis. Brėžinius sudarinėjo bei fotofiksavimo darbus atliko ataskaitos autorius.

ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI

Pagal KPD pateiktą projektą žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu buvo ištirti 3 šurfai 1,5x1,5 m dydžio. Iš viso tyrinėtas 6,75 m² plotas. Tai sudarė 0,52% nuo viso sklypo ploto. Šurfai buvo išdėstyti šiaurės vakarinėje, vakarinėje bei pietrytinėje sklypo dalyje (žr. brėž. Nr. 2). Tirtų šurfų vietos parinktos atsižvelgiant į esamą situaciją.

Šurfų padėtis

Šurfų padėtis (paimtas taškas ties viduriu) erdvėje buvo išmatuota Lietuvos koordinacių sistemoje (LKS-94).

Šurfo Nr.	X	Y
1	443587,107	6107659,759
2	443602,836	6107682,943
3	443615,305	6107664,092

Šurfas Nr.1

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 2, 3)

Šurfas Nr.1 1,5x1,5 m dydžio (2,25 m²), 75 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra iš P į Š. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš V į R – raidėmis (A, B).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas Š šurfo Nr.1 sienelės pjūvis, kuris 75 cm aukščio. Tirti 3 sluoksniai.

Šiaurinis pjūvis (žr. brėž. Nr.3; nuotr. Nr. 3). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas ŠV kampas. Šurfo Nr.1 viršutiniame horizonte fiksuotas velėnos sluoksnis (sl.1), kurio storis 5 cm. Po velėna atsidengė 15–30 cm storio pilkos maišytos žemės sluoksnis (sl.2; buvusi daržų žemė). Jame nerasta jokių radinių. Įžemis – geltonas smėlis (sl.3) – atsidengė 20–35 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu radinių neaptikta, vertingas kultūrinis sluoksnis nefiksuotas.

Šurfas Nr.2

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 4, 5)

Šurfas Nr.2 1,5x1,5 m dydžio (2,25 m²), 65 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra iš P į Š. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš P į Š – raidėmis (A, B).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas V šurfo Nr.2 sienelės pjūvis, kuris 65 cm aukščio. Tirti 3 sluoksniai.

Vakarinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 5). Žemės paviršius lygus. Santykiniu nuliu laikytas PV kampas. Šurfo Nr.2 viršutiniame horizonte fiksuotas velėnos sluoksnis (sl.1), kurio storis 5 cm. Po velėna atsidengė 15–35 cm storio pilkos maišytos žemės sluoksnis (sl.2; daržų žemė). Jame nerasta jokių radinių. Įžemis – geltonas smėlis (sl.3) atsidengė 20–40 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu radinių neaptikta, vertingas kultūrinis sluoksnis nefiksuotas.

Šurfas Nr.3

(žr. brėž. Nr. 2, 3; nuotr. Nr. 6, 7)

Šurfas Nr.3 1,5x1,5 m dydžio (2,25 m²), 160 cm gylio. Orientuotas pagal pasaulio šalis, tai yra iš P į Š. Plotas padalintas į kvadratus, kurių kraštinės lygios 1 m. Kvadratai sužymėti iš V į R – raidėmis (A, B).

Stratigrafija (žr. brėž. Nr. 3). Fiksuotas P šurfo Nr.3 sienelės pjūvis, kuris 160 cm aukščio. Tirti 3 sluoksniai.

Pietinis pjūvis (žr. brėž. Nr. 3; nuotr. Nr. 7). Žemės paviršius nežymiai žemėja iš R į V. Paviršiaus santykiniu nuliu laikytas PV kampas. Šurfo Nr.3 viršutiniame horizonte fiksuotas velėnos sluoksnis (sl.1), kurio storis 5 cm. Po velėna atsidengė pilka maišyta žemė (sl.2). Jos storis 120–130 cm. Sluoksnis vienalytis, su smulkiais akmenimis, datuojamas XX a. Jame rasti šiam laikotarpiui būdingos buitinės šiukšlės. Sluoksnis susiformavo sodybos aplinkoje vykdant ūkinę veiklą. Įžemis – geltonas smėlis (sl.3) atsidengė 125–135 cm gylyje.

Radiniai. Tyrimo metu radinių neaptikta, vertingas kultūrinis sluoksnis nefiksuotas.

IŠVADOS

1. 2013 m. rugpjūčio m. žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu ištirti 3 šurfai (1,5x1,5 m dydžio, 6,75 m²).
2. Nustatyta, jog pil. Andriui Juodriui priklausančiame sklype nėra susiformavęs archeologiniu požiūriu vertingas kultūrinis sluoksnis. Tyrimo metu fiksuotas tik XX a. 20–130 cm storio kultūrinis sluoksnis, susiformavęs šioje vietoje vykdant ūkinę veiklą.
3. Radinių turinčių muziejinę vertę neaptikta.
4. Baigus tyrimus šurfai buvo užkasti (nuotr. Nr. 8–10).

Paveldosauginė rekomendacija:

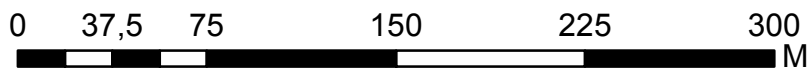
Ateityje prieš vykdant žemės kasimo darbus šiame sklype archeologiniai tyrimai netikslingi.

U. Budvydas

BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

1. Brėžinys Nr.1. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta.
2. Brėžinys Nr.2. Tirtų šurfų išsidėstymas.
3. Šurfų Nr.1-3 sienelių pjūviai (M1:20).

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai Raudonėnų piliakalnio bei gyvenvietės apsaugos zonoje, Plento g. 18, Raudonėnų km, Jurbarko r.

Raudonėnų piliakalnis bei gyvenvietė

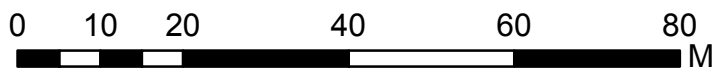

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai Raudonėnų piliakalnio bei gyvenvietės apsaugos zonoje, Plento g. 18, Raudonėnų km, Jurbarko r.

Brėžinys Nr.2

Raudonėnų piliakalnis bei gyvenvietė

Esamų bei buvusių pastatų vietos

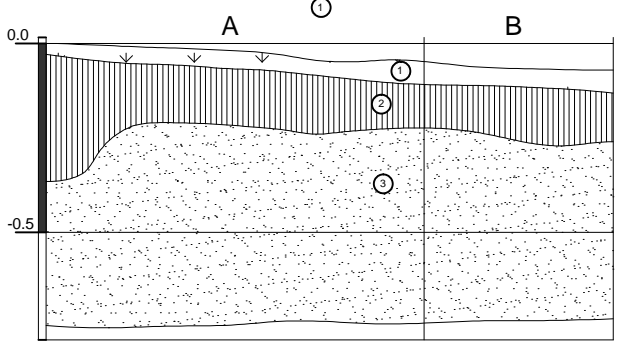

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu ištirtų šurfų vietos

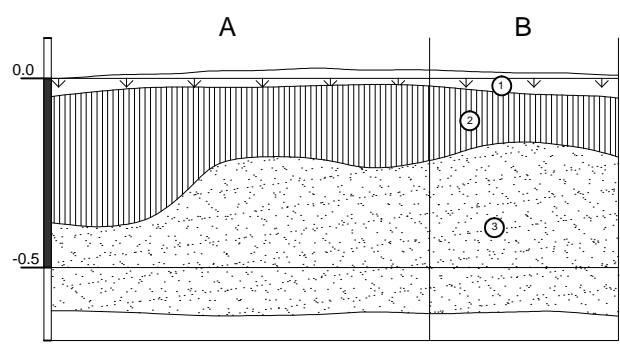

žçæ*[{ a l a e & @ [[* a a a k l a a a U a e a [] } } A q a a a q) a A ~
 * ^ ç ^ } ç a c A q a ~ a q a • A q • a e * [• Á [] [b A U ^ } q Á E F I É
 Ü a e a [] } Á { E R l a e a [Á E

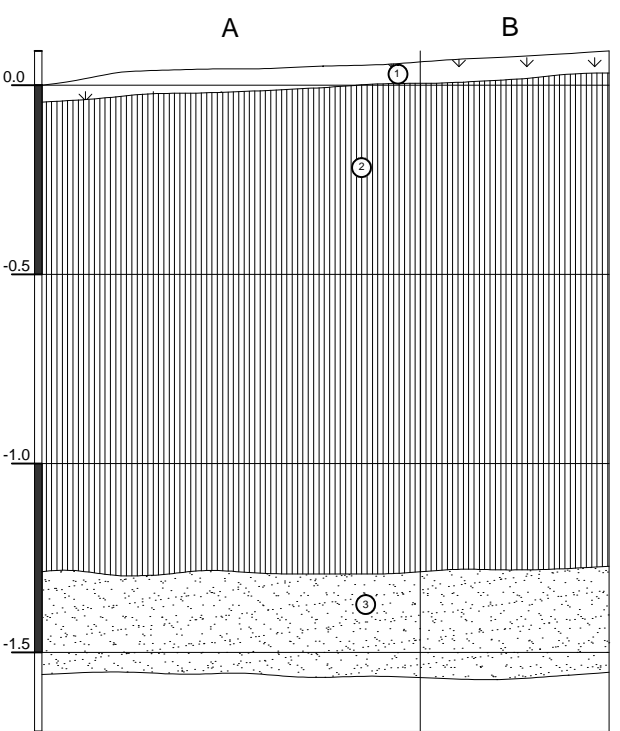
Ÿ ~ | - æ A p i E A a e i a • Á a } ^ | • Á b ç a

Ÿ ~ | - æ A p i E A a e a q • Á a } ^ | • Á b ç a

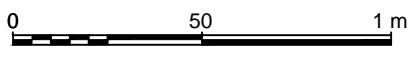

Ÿ ~ | - æ A p i E A a q • Á a } ^ | • Á b ç a

U w e t v p k k ' f l g p m e k

- Xgn pc
- Rkm q u ' o c k - { v u ' f l g o u ' u n x q m p k u ' % Z Z ' c 0 +
- I g n x c u ' b o r k u ' * f l g o k u +

RNGP VQ'I 03: .TCWFQP P 'MO 0'LWTDCTMQ'T0*4235'O 0+				
DARBO PAVADINIMAS		fiXCNI QOKLKCTEJ GQNQI R KCKV T K O C K		
DARBO VADOVAS		UGNIUS BUDVYDAS	DT fiOPT0	MASTELIS
DT fiR 'DTCKi		UGNIUS BUDVYDAS	3	1:20
				DATA
				2013 09 02

TYRIMŲ NUOTRAUKOS

1. Nuotr. Nr. 1. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta. Fotografuota iš ŠV pusės.
2. Nuotr. Nr. 2. Šurfo Nr. 1 vieta prieš tyrimą.
3. Nuotr. Nr. 3. Šurfas Nr. 1, Š sienelės pjūvis.
4. Nuotr. Nr. 4. Šurfo Nr. 2 vieta prieš tyrimą.
5. Nuotr. Nr. 5. Šurfas Nr. 2, V sienelės pjūvis.
6. Nuotr. Nr. 6. Šurfo Nr. 3 vieta prieš tyrimą.
7. Nuotr. Nr. 7. Šurfas Nr. 3, P sienelės pjūvis.
8. Nuotr. Nr. 8. Užkasti šurfai.
9. Nuotr. Nr. 9. Užkasti šurfai.
10. Nuotr. Nr. 10. Užkasti šurfai.
11. Nuotr. Nr. 11. Pagalbininkas.

Nuotr. Nr.1. Žvalgomų archeologinių tyrimų vieta. Fotografuota iš ŠV pusės.

Nuotr. Nr.2. Šūrfas Nr.1 prieš tyrimą.

Nuotr. Nr.3. Šūrfas Nr.1, Š sienelės pjūvis.

Nuotr. Nr.4. Šūrfas Nr.2 prieš tyrimą.

Nuotr. Nr.5. Šurfas Nr.2, V sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.6. Šurfō Nr.3 vieta.

Nuotr. Nr.7. Šurfas Nr.3, P sienelēs pjūvis.

Nuotr. Nr.8. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.9. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.10. Užkasti šurfai.

Nuotr. Nr.11. Pagalbininkas.

Patvirtinta užsakovo

Andrius Juodis
Juodis

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Raudonėnų piliakalnio su gyvenviete (2045)
vizualinės apsaugos zonoje, Plento g. 18, Raudonėnų k., Jurbarko r. sav.,
projektas

Tyrėjas: Ugnius Budvydas
tel.: 8677 60577

Užsakovas: Andrius Juodis
tel.: 8606 47608

2013 m. rugpjūčio mėn. 20 d.

Trakai

Aiškinamasis raštas

Įvadas. Raudonėnų kaime, Plento g. 18, 1277 m² dydžio sklype ateityje planuojama statyti ūkininko sodybą. Kadangi sklypas patenka į Raudonėnų piliakalnio su gyvenviete (u. k. 2045) vizualinės apsaugos zoną, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritorinis padalinys pareikalavo atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Sklypo šiaurės vakarinė riba ribojasi su Raudonėnų piliakalnio senovės gyvenviete (žr. priedą Nr.1). Sklypas netaisyklingo stačiakampio formos. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų užsakovas pil. Andrius Juodris.

Raudonėnų piliakalnis įrengtas tarp Rožupės ir Raudonės upelių esančio kyšulio rytiniame gale. Iš šiaurės ir rytinės pusės piliakalnį juosia Rožupės upelis, iš pietų - Raudonės upės slėnis, iš vakarų prieina gretima aukštuma. Į pietvakarius nuo piliakalnio esančioje aukštumoje, palyginti lygiame lauke, yra piliakalnio gyvenvietė. Ji 250 m ilgio šiaurės rytų – pietvakarių kryptimi ir iki 150 m pločio. Piliakalnis datuojamas I t. viduriu – XIII a.

(<http://kvr.kpd.lt/heritage/Pages/KVRDetail.aspx?lang=lt&MC=2045>)

Tyrimų tikslas. Atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus sklypo vietoje, fiksuoti aptiktus kultūrinius sluoksnius, nustatyti jų chronologiją ir archeologinę vertę, surinkti archeologinius radinius.

Tyrimų apimtys ir metodika. Sklypo vietoje bus atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, kurių metu bus iškasti 3 šurfai 1,5x1,5 m dydžio. Iš viso bus tyrinėtas 6,75 m² plotas. Tai sudaro 0,52% nuo viso sklypo ploto. Šurfai bus išdėstyti šiaurės vakarinėje bei pietrytinėje sklypo dalyje (žr. priedą Nr.2). Šurfai bus kasami iki įžemio kastuvais ir mentelėmis, bus naudojamas metalo detektorius. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu taip pat dalyvaus archeologas V. Juškaitis.

Ankstesnių tyrimų apžvalga. Raudonėnų piliakalnis bei senovės gyvenvietė ankščiau netyrinėti.

2013 08 20

Ugnius Budvydas

Priedai :

Priedas Nr. 1. Situacijos planas. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta.

Priedas Nr. 2. Sklypo planas bei planuojamų kasti šurfų vietos.

Priedas Nr. 3. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta prieš tyrimą.

Raudonėnų piliakalnis su gyvenvieta (2045)

0 20 40 80 Meters

— Raudonėnų piliakalnio su gyvenvieta (2045) ribos

— Sklypo esančio Raudonėnų kaime, Plento g. Nr. 18 ribos

■ Būsimų šurfų vietos

Topografinė nuotrauka M1:500

48/41-0195

■ S1 Planuojamos šūrfų vietos

SUDERINTA
Jurbarko rajono savivaldybės administracijos
Urbanistikos skyriaus
vyr. inžinierė
(Signature)
Jurgita Bosikienė
20.13-05-23

Suderinta
Žemės ūkio skyriaus vedėjas
Algirdas Ambrakaitis
(Signature)
2013-05-23

SUDERINTA:
UAB "Jurbarko vandenys" vyr. inžinierius
JONAS TAMULIS
20.13. m. 05 mėn. 23 d.

(Signature)

PRITARTA
TEO LT, AB
(Signature)
20.13. m. 05 mėn. 23 d.

Ramūnas Petrauskas
Inžinierius

SUDERINTA
AB LESTO
Jurbarko tinklo eksploatavimo grupė
20.13. m. 05 mėn. 23 d.

(Signature)
Jurbarko tinklo eksploatavimo grupės inžinierius
Algimantas Šlekys

Geodezininkas Vaidas Stanislavaitis
Kvalifikacijos pažymėjimo Nr. IGKV-846

Pareigos	v. pavardė	parašas	data
Geodezininkas	V. Stanislavaitis	<i>(Signature)</i>	2013-05-20
Užsakovas	Andrius Juodris		
OBJEKTAS	Plento g.18, Raudonėnų mstl., Jurbarko r unik. Nr.4400-2628-8126		
	Lapų skaičius	Lapo Nr.	
	1	1	Aukščių sistema - Baltijos

Priedas Nr.3. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta. Fotografuota iš ŠV pusės.

Ugnius Budvydas

(tyrėjo vardas, pavardė)

TEL. 867760577; el. Paštas ugniusbud@gmail.com

(adresas pašto korespondencijai siųsti, telefonas, el. pašto adresas)

Kultūros paveldo departamentui
prie Kultūros ministerijos

PRAŠYMAS IŠDUOTI LEIDIMĄ ATLIKTI ARCHEOLOGINIUS TYRIMUS

2013 m. rugpjūčio 20 d.

Prašau išduoti man, Ugniui Budvydui, atestato išdavimo data 2010 05 21, Nr.1331

(vardas, pavardė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato išdavimo

data ir Nr. arba mokslo laipsnis ir (ar) pedagoginis vardas)

leidimą atlikti Raudonėnų piliakalnio su gyvenvieta (2045), vizualinės apsaugos zonoje,

(numatomos tirti vietos pavadinimas,

Plento g. 18, Raudonėnų km., Jurbarko r. Žvalgomuosius archeologinius tyrimus

unikalus kodas Kultūros vertybių registre, adresas, archeologinių tyrimų pobūdis)

Archeologinius tyrimus numatoma atlikti 2013 rugpjūčio 25 – lapkričio 30 d.

(pradžios ir pabaigos terminai)

Archeologinių tyrimų užsakovas Andrius Juodris, 860647608

(vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas,

adresas pašto korespondencijai siųsti, telefonas, el. pašto adresas)

Archeologinių tyrimų grupę sudaro šie archeologai (pildoma, jeigu sudaroma archeologų grupė):

Vytautas Juškaitis, tel. 867289893

(vardai ir pavardės, telefonai susisiekti)

Informacija apie tyrimams atlikti būtinų sąlygų užtikrinimą _____

(pildoma, jeigu tyrimus

numatoma atlikti po einamųjų metų lapkričio 30 dienos arba esant neigiamai oro temperatūrai, arba įšalusiam gruntui)

Informacija, ar Leidimo atlikti archeologinius tyrimus prašoma skubos tvarka _____

(nurodomos Leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarkos aprašo

35.1 arba 35.2 punktuose numatytos aplinkybės)

Tyrėjo pasirenkamas bendravimo su Mokslinės archeologijos komisijos sekretoriumi dėl Leidimo atlikti archeologinius tyrimus išdavimo būdas: ugniusbud@gmail.com

(pasirinktinai nurodomas elektroninis paštas, arba faksas, arba adresas pašto korespondencijos siuntoms gauti, arba kitas būdas)

PRIDEDAMA:

1. Archeologinių tyrimų projektas su priedais, 6 lapai.
 2. Kiti pridedami dokumentai _____
-

(parašas)

(vardas, pavardė)

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS**

LEIDIMAS ATLIKTI ARCHEOLOGINIUS TYRIMUS

2013-08-27

(data)

Nr.

Vilnius

LA-287

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) 18 straipsnio 6 dalimi, šis leidimas išduotas

Ugniui Budvydui, 2010-05-21, Nr. 1331

(tyrėjo vardas, pavardė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato išdavimo data ir Nr.)

arba mokslo laipsnis ir (ar) pedagoginis vardas)

atlikti:

Raudonėnų piliakalnio su gyvenvieta (2045) apsaugos zonos,

(numatomos tirti vietos pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre,

Jurbarko r. sav., Raudonėnų k., Plento g. 18,

adresas, archeologinių tyrimų pobūdis)

žvalgomuosius archeologinius tyrimus

pagal archeologinių tyrimų projektą:

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Raudonėnų piliakalnio su gyvenvieta (2045) vizualinės apsaugos zonoje, Plento g. 18, Raudonėnų k., Jurbarko r. sav., projektas, 2013-08-27

(projekto pavadinimas, aprobavimo data)

archeologinių tyrimų grupę sudaro šie archeologai (pildoma, jeigu grupė sudaroma):

Vytautas Juškaitis, 2010-05-21, Nr. 1335

(vardai, pavardės)